

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (وصايا)

محاسبه ما ترک

درس ۹

استاد وافی

محاسبه ما ترک

اگر موصی، وصیت کرد که ثلث مالش را به زید بدهند؛ ورثه، این ثلث مال را چگونه حساب کنند؟
شهید اول می فرماید: ملاک در محاسبه ثلث مال، از زمان وفات موصی است نه زمان وصیت.

اموال متجدد

۱. اگر موصی به قتل رسید و اولیائش دیه گرفتند؛ دیه نیز جزء ماترکش محسوب می شود.

۲. اگر موصی عند الوصیه ثلث از سیصد دینارش را برای زید وصیت کرد و عند الوفاء به واسطه

ارثی که به او رسیده، اموالش سه هزار دینار شده؛ در این صورت، آیا به زید همان صد دینار عند

الوصیه داده می شود و یا این که ثلث سه هزار دینار محاسبه می شود؟

شهید ثانی قائل به همان صد دینار عند الوصیه است به دو دلیل:

الف- اصل، عدم زیاده است.

ب- شهادت حال و قرینه حالیه، دال بر عدم اراده زیاده است.

۳. اگر اموال موصی، از حین الوفاء، تا زمان قبض ورثه، کم یا زیاد شد؛ وصیت را چگونه و بر اساس

چه زمانی محاسبه می کنند؟

شهید ثانی می فرماید: اقوی، اعتبار اقل الامرین است؛ من حین الوفاء الی حین القبض.

وصیت به محلل و محرم

اگر موصی به چیزی وصیت کرد که دارای دو مصداق حلال و حرام بود؛ وصیت را حمل بر کدام

کنیم؟

در بیان امام صادق (ع)

این قضیه دارای سه صورت متحمله است:

۱. موصی به، فقط یک مصداق محلل دارد: بلا شک وصیت صحیح است.

۲. موصی به، مشترک بین محلل و محرم است: حمل بر محلل می شود؛ به دلیل حمل فعل مسلم بر

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

امر صحیح.

۳. موصی به، فقط یک مصداق محرم دارد: وصیت باطل است؛ مگر این که بتوان ماهیت آن را

تغییر داد؛ بدون این که ضرری به مالیتش وارد شود؛ در این صورت، وصیت صحیح خواهد

بود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv